

**UCHWAŁA NR XLVII/385/2014
RADY MIEJSKIEJ W PYSKOWICACH**

z dnia 22 października 2014 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) na wniosek Burmistrza Miasta, uchwała się, co następuje:

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Pyskowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

mgr inż. Jolanta Drozd

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/385/2014
Rady Miejskiej w Pyskowicach
z dnia 22 października 2014 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2015 ROK

§ 1. WSTĘP

Problem uzależnienia od alkoholu – mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji jego nadużywania oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych związanych z leczeniem uzależnień – stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak również całego kraju. Posługując się wskaźnikami europejskimi oraz wynikami polskich badań społecznych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce można oszacować na około 700-900 tys., zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln. Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą biopsychospołeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne. Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zadaniem Gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych reguluje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie Gminy Pyskowice, stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Pyskowice na lata 2014-2020. Celem programu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom nadużywania alkoholu, zmniejszenie ich rozmiaru i bieżące rozwiązywanie problemów alkoholowych, w szczególności poprzez ograniczenie: szkód społecznych i ekonomicznych, związanych z nadużywaniem alkoholu, ochronę rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przed marginalizacją społeczną, tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program zapewnia ciągłość już podjętych działań i inicjatyw na rzecz profilaktyki, daje gwarancję spójnych i skoordynowanych działań na szczeblu Gminy, które są elementem polityki realizowanej na poziomie ogólnokrajowym. Jest zbudowany w oparciu o zadania wynikające z zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dotychczasowe doświadczenia w realizacji programów w latach poprzednich. Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Pyskowice, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemem nadużywania alkoholu oraz ich konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką.

§ 2. DIAGNOZA SYTUACJI W PYSKOWICACH W ASPEKTCIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Diagnoza powstała w oparciu o materiały własne Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień oraz dane statystyczne pozyskane od n/w podmiotów:

- Komisariatu Policji;
- Straży Miejskiej;
- Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień, w tym Punktu Konsultacyjnego ds. alkoholowych;
- Szkół;
- Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UM;
- Wydziału Spraw Obywatelskich, Ochrony Informacji i Zarządzania Kryzysowego UM.

I. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Aktualnie w Pyskowicach (na dn. 30.09.2014 r.) zamieszkuje ogółem 17.460 mieszkańców. Struktura demograficzna obrazuje się następująco:

- Kobiety stanowią grupę 7.841,
- Mężczyźni stanowią grupę 6.865,
- Dzieci (do lat 17-stu włącznie) stanowią grupę 2.754.

II. LICZBOWE ZESTAWIENIE DANYCH DOT. NEGATYWNYCH ZJAWISK W NASZEJ GMINIE

Pomoc społeczna:

System pomocy społecznej, realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej obejmuje wsparciem następujące ilości rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu:

Forma udzielanej pomocy	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
praca socjalna, poradnictwo, konsultacje z psychologiem (motywowanie do podjęcia terapii), pomoc rzeczowa (obiady, bony towarowe, opał), zasiłki okresowe, celowe, stałe	73 rodziny, w tym 124 osoby	62 rodziny, w tym 96 osób	62 rodziny, w tym 113 osób	60 rodzin, w tym 102 osoby

Źródło: dane OPS

Bezrobocie:

Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania jej poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwość samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem tego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach.

Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Pyskowicach

Wyszczególnienie	2011 r. (na dn. 31.12.)	2012 r. (na dn. 31.12.)	2013 r. (na dn. 31.12.)	2014 r. (na dn. 30.09.)
	746, w tym kobiet 418	843, w tym kobiet 475	823, w tym kobiet 428	670, w tym kobiet 379

Źródło: dane PUP Gliwice

Stan ładu i bezpieczeństwa na terenie Pyskowic – zjawiska związane z problemami alkoholowymi:

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
ZDARZENIA ZWIĄZANE Z NADUŻYWANIEM ALKOHOŁU				
- ilość osób doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień/jednostki Policji	90	116	163	50
- nałożone mandaty karne z art. 431 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych)	135	182	170	203
- ilość sporządzonych wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego za wykroczenie z art. 431 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	4	1	10	5
- ilość wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	3	4	2	0

- przypadki ujawnienia nieletnich będących pod wpływem alkoholu	9	7	7	3
- ilość nieletnich umieszczonych w Izbie Wyrzeźwień	7	3	1	0
ZJAWISKA ZWIĄZANE Z PRZEMOCĄ W RODZINIE				
- ilość założonych „Niebieskich kart” (procedura policyjna polegająca na przeprowadzeniu przez policjantów interwencji domowej w sytuacji stwierdzenia przemocy w rodzinie)	41	19	22	9
- ilość przestępstw z art. 207 kk (znęcanie się psychiczne i fizyczne nad członkami rodzin)	19	10	26	10

Źródło: dane Komisariatu Policji

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
- ilość interwencji wobec osób spożywających napoje w miejscach publicznych	254	220	217	162
- ilość osób doprowadzonych do Izby Wyrzeźwień/jednostki Policji	64	96	86	9
- ilość wniosków o ukaranie za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych skierowanych do Sądu Rejonowego	3	4	4	1
- ilość osób w stanie nietrzeźwym odprowadzonych do miejsca zamieszkania, szpitala, itp.	78	69	62	70
- ilość mandatów karnych nałożonych za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych	105	54	51	32
- ilość wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego za zakłócanie porządku będąc pod wpływem alkoholu	0	0	4	2

Źródło: dane Straż Miejska

III. PROFILAKTYKA DZIECI I MŁODZIEŻY

Wszelkie działania w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych (upowszechnianie sportu i rekreacji, programy profilaktyczne, itp.) są jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania negatywnym zjawiskom występującym w pyskowickich placówkach oświatowych. Szczególnie ważną rolę odgrywają programy profilaktyczne, które realizowane są przez wszystkie szkoły na terenie naszej Gminy i podlegają ciągłej ewaluacji, dzięki czemu na bieżąco uwzględniają istniejące w środowisku potrzeby. Zajęcia profilaktyczne na terenie szkół prowadzone są przez pedagogów szkolnych i psychologów i obejmują wybrane klasy. Ponadto prowadzone są zajęcia o charakterze wspierającym dla uczniów zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym w formie indywidualnej i grupowej w zależności od potrzeb.

Ilość uczniów objętych zajęciami profilaktycznymi w poszczególnych szkołach:

Szkoła	Ilość klas objętych zajęciami profilaktycznymi				Ilość osób ogółem objętych zajęciami profilaktycznymi			
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
Szkoła Podstawowa Nr 4	10 klas	9 klas	8 klas	11 klas	240	155	155	216 (programy: „Mogę żyć inaczej”, „Spójrz inaczej”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Grupa Wsparcia”, „Klub Bezpiecznego Puchatka”, „Szkolne Dni Relaksu”, „Techniki radzenia sobie z emocjami”, „Bezpieczna Szkoła”, „Dni Bezpiecznego Internetu”)
Szkoła Podstawowa Nr 6	12 klas	11 klas	14 klas	8 klas	277	232	214	151 (programy: „Spójrz inaczej”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, teatr profilaktyczny, tydzień dobrego zachowania, szereg zajęć dot. radzenia sobie ze stresem, adekwatnej samooceny, umiejętności wyznaczania celów życiowych, asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów i poprawy komunikacji)
Gimnazjum Nr 1	15 klas	14 klas	14 klas	12 klas	336	315	304	272 (programy: „Przemoc to niemoc”, „Zaplanuj swoją przyszłość”, „Pomocna dłoń”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Jak żyć z ludźmi”, „NOE”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Gimnazjaliści przedszkolakom”, „Szkoła z klasą”, „Szkoła Odkrywców Talentów”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Śniadanie Mistrzów”, „Bezpieczny Komputer”, „Poetycki Poranek”, „Tydzień Dobroci dla Mózgu”, „Dziękuję, nie palę”, „Dzień dobrych uczynków”)
Zespół Szkół	17 klas	18 klas	18 klas	18	343	320	320	350 (programy: „Spójrz inaczej”, „W tę samą stronę”, „Odkryj siebie”, „W kręgu uczuć”, „Odlot”, „Kolorowe emocje”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”)
Zespół Szkół im. M. Konopnickiej	5 klas	4 klasy	4 klasy	4 klasy	150	115	90	90 (programy: „Zanim spróbujesz”, „II elementarz czyli program siedmiu kroków”, „Alkohol droga donikąd”, „Epitafium dla narkomana”, „Dlaczego stop narkotykom?”, „Nikotyna-legalny narkotyk”, „Dopalacze mogą Cię wypalić”, „Tylko słabi gracze biorą dopalacze”, „HIV i AIDS- zachowania ryzykowne i bezpieczne”, „narkotyki to nie mój problem”, „FreD Goes Net”)
Zespół Szkół Specjalnych	16 klas	15 klas	14 klas	14 klas	116	117	118	108 (programy: „Szkoła wolna od nałogów”, „Zachowaj Trzeźwy Umysł”)

Źródło: dane szkoły

Miasto, we współpracy ze szkołami, aktywnie włącza się w różnego rodzaju akcje, konkursy, kampanie ogólnopolskie promujące zdrowy styl życia, skierowane przede wszystkim do ludzi młodych. Działania te w głównej mierze służą promocji postaw nastawionych na zdrowie, ruch, sport jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu bez nałogów.

Na terenie Gminy działają 2 świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci:

- Świetlica Nr 1 przy ul. Dąbrowskiego 2,
- Świetlica Nr 2 przy ul. Oświęcimskiej 2,

Ilość dzieci uczestnicząca w zajęciach świetlicowych wynosi około 25 osób dziennie.

IV. RYNEK ALKOHOLOWY W PYSKOWICACH

Uchwałą Rady Miejskiej nr XXXVIII/373/2001 z dnia 20 lipca 2001 r. ustalony został limit punktów sprzedaży na terenie Gminy, w których może być prowadzona sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu, z wyjątkiem piwa, przeznaczonych:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży (tzw. sprzedaż detaliczna) – 40 placówek,
- do spożycia w miejscu sprzedaży (tzw. sprzedaż gastronomiczna) – 30 placówek.

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym o zawartości do 4,5% alkoholu:

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
Sprzedaż detaliczna	41	41	38	38	34
Sprzedaż gastronomiczna	21	20	19	19	18
Łącznie	62	61	57	57	52

Źródło: dane Wydział GK

Na dzień 30.09.2014 r. na terenie Gminy funkcjonują 2 placówki otwarte całodobowo posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, są to placówki detaliczne. Wydano 6 zezwoleń jednorazowych. Wpływy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, stanowiące dochód Gminy wyniosły:

za rok 2010	– 280.895,14 zł
za rok 2011	– 318.021,35 zł
za rok 2012	– 338.366,39 zł
za rok 2013	– 349.678,35 zł
za rok 2014 (na dn. 30.09.)	– 353.357,96 zł

V. SYSTEM PORADNICTWA I GRUPOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

W Ośrodku Rozwiązywania Problemów Uzależnień przy ul. Paderewskiego 5 prowadzone są grupowe zajęcia edukacyjno-motywuujące dla osób uzależnionych od alkoholu oraz zajęcia dla osób współuzależnionych oraz udzielana jest systematyczna pomoc prawna i psychologiczna.

Liczba osób zgłaszających się do ORPU

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
*Radca Prawny	104	106	145	195	149

Udzielano porad dotyczących głównie spraw alkoholowych, rozwodowych i separacji, alimentów, różnych spraw rodzinnych, spraw mieszkaniowych (zadłużenia, eksmisje), spadkowych, itp.

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
*Psycholog (spotkania indywidualne)	105	92	110	93	77

Udzielano pomocy psychologicznej, porad dotyczących problemów alkoholowych, alkoholizmu współmałżonka, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, używania alkoholu przez dzieci, prowadzono terapie indywidualne, motywowano do podjęcia terapii grupowej dla osób uzależnionych oraz uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych dla członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu i uzależnionych.

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
*Uzależnieni (zajęcia grupowe)	35	26	36	25	21
*Współuzależnieni (zajęcia grupowe/spotkania rodzinne)	55	48	46	20	10**

* Część z w/w osób bierze udział w zajęciach systematycznie oraz wielokrotnie zgłasza się na spotkania i konsultacje.

** Dotyczy rodzin.

Wiek osób zgłaszających się do w/w, w br. obejmował przedział 16-60 lat. Największy odsetek stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 30 do 60 lat, najmniejszy – osoby niepełnoletnie.

Na terenie Gminy działa samopomocowa grupa Anonimowych Alkoholików, która organizuje mityngii raz w tygodniu w salce przy Parafii Św. Mikołaja.

W Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje stanowisko konsultanta ds. profilaktyki i pomocy dziecku i rodzinie, którego celem jest m.in. objęcie rodzin kompleksową pomocą mającą charakter zarówno naprawczy, jak i profilaktyczny. Problematyka osób objętych tego rodzaju pomocą dotyczy głównie:

- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- alkoholizmu,
- niepełnosprawności,
- niskiej samooceny, itp.

Liczba osób korzystających z pomocy konsultanta ds. profilaktyki pomocy dziecku i rodzinie

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
Osoby	78	86	99	106	63
Spotkania	122	126	137	139	84

Źródło: dane OPS

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej działa także Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
- ilość posiedzeń Zespołu	5	4	3
- ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do OPS	34	37	20
- ilość powołanych grup roboczych	31	36	18
- ilość spotkań grup roboczych	44	59	115
- ilość rodzin objętych pomocą	39	36	63
- ilość zakończonych procedur Niebieska Karta	1	7	38

Źródło: dane OPS

VI. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Jednym z ważniejszych podmiotów lokalnej polityki wobec alkoholu i inicjatorem działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych podejmowanych na poziomie lokalnym jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi

działalność m. in. w zakresie prowadzenia postępowań poprzez przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu, motywowania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia, przygotowywania dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
- ilość wniosków o zastosowanie leczenia w okresie sprawozdawczym*	28	22	15	27	26
w tym w stosunku do osób*	27	22	15	27	25
złożonych przez:					
+ rodziny	5	9	4	10	8
+ Policję	4	3	4	1	0
+ OPS	8	8	0	6	14
+ Prokuraturę Rejonową	1	0	1	1	0
+ Kuratora Sądowego	9	2	5	7	2
+ szkoły	0	0	0	2	1
+ inne	1	0	1	0	0
- ilość wniosków złożonych przez komisję do Sądu	7	9	9	7	
- ilość osób wezwanych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**	97	95	78	84	71
- ilość osób, które dobrowolnie zobowiązały się do wizyt w ORPU lub u psychologa	8	16	27	9	20
- ilość osób, które dobrowolnie zobowiązały się do podjęcia leczenia w Zakładach Lecznictwa Odwykowego (Gliwice, Toszek)	2	8	7	10	5
- ilość założonych Niebieskich Kart	0	0	0	0	1
- ilość wydanych opinii w sprawie lokalizacji punktów napojów alkoholowych	47	15	25	18	10

Źródło: dane GKRPA

*Zdarza się, że wobec jednej osoby wpływa więcej wniosków (np. z Komisariatu Policji i od rodziny).

**Zdarza się, że jedna osoba wzywana jest kilkakrotnie.

Wyszczególnienie	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r. (na dn. 30.09.)
- ilość posiedzeń GKRPA	14	17	20	18	13
- ilość osób skierowanych na badania do biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	22	23	23	35	26
- ilość osób przebadanych przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	7	11	5	15	9

Na podstawie danych przedstawionych w diagnozie nasuwają się następujące wnioski:

- 1) Od kilku lat obserwuje się, że coraz więcej osób zaczyna zdawać sobie sprawę ze swoich problemów związanych z uzależnieniem, bądź współuzależnieniem i tym samym jest zainteresowana ofertą pomocy, z jaką wychodzi Gmina. Wzrosła ilość wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań związanych z leczeniem odwykowym. Ilość osób zgłaszających się do Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień w porównaniu do ubiegłego roku utrzymuje się mniej więcej na podobnym poziomie. Sporo osób skierowanych do Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień uczęszcza na zajęcia i utrzymuje abstynencję;
- 2) W dalszym ciągu ważna jest kontynuacja działań informacyjno-pomocowych prowadzonych na terenie Gminy (porady, konsultacje, zajęcia grupowe) dla osób uzależnionych, pijących szkodliwie oraz ich rodzin;
- 3) Konieczna jest również dalsza organizacja spotkań dla rodzin prowadzona przez konsultanta ds. profilaktyki i pomocy dziecku i rodzinie w OPS, bowiem przyczyniają się one do redukcji oraz zapobiegania szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemów, w tym alkoholowych;
- 4) Ilość osób uczęszczająca do świetlic socjoterapeutycznych utrzymuje się na podobnym poziomie. Sytuacja, która wynika z obserwacji codziennej rzeczywistości potwierdza konieczność podejmowania działań profilaktycznych i objęcia nimi jak największej liczby dzieci i młodzieży, w celu zwiększania świadomości społecznej i tym samym zapobieganiu skutkom powstałym poprzez spożywanie alkoholu. Konieczne jest prowadzenie różnego rodzaju zajęć pozalekcyjnych: sportowych, profilaktycznych, kół zainteresowań dla uczniów, ponieważ poprzez motywowanie dziecka do różnego typu twórczej aktywności przekazuje się mu wiedzę oraz wzorce zdrowego i bezpiecznego życia bez nałogów. Aby zapobiegać dziedziczeniu wykluczenia społecznego należy kłaść nacisk przede wszystkim na zapewnienie fachowej opieki dzieciom już od najmłodszych lat;
- 5) Efekty jakościowe uzyskiwane w wyniku udzielanej pomocy:
  - podjęcie współpracy przez rodziny, redukcja systemu zaprzeczeń, wzrost zaufania do osób udzielających pomocy,
  - uzyskanie przez rodziny wiedzy z zakresu uzależnienia, współuzależnienia, sposobów radzenia sobie z problemami,
  - zwiększenie zakresu umiejętności wychowawczych, co w następstwie przejawia się ograniczeniem przemocy, lepszą komunikacją, konsekwencją w działaniu, itp.,
  - wprowadzanie metod świadomego wspierania dzieci – zainteresowania rozwojem dzieci,
  - wzrost umiejętności konstruktywnego działania podejmowanego w sytuacjach konfliktowych oraz nabywania umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego,
  - wzmocnienie więzi rodzinnych oraz zmniejszenie stopnia współuzależnienia,
  - wzmocnienie poczucia wartości u dzieci poprzez uczestnictwo w grupach socjoterapeutycznych,
  - pozostawanie w abstynencji osób uzależnionych od alkoholu.

§ 3. ZASOBY

I. ZASOBY RZECZOWE

Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych przy współpracy z:

- organizacjami pozarządowymi,
- szkołami,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Komisariatem Policji,
- Strażą Miejską,
- zakładami leczenia odwykowego poza Pyskowicami,
- innymi instytucjami zajmującymi się niniejszą problematyką.

II. ZASOBY LUDZKIE

W zakresie realizacji Programu Gmina korzysta z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od alkoholu, a w szczególności:

- specjalistów i instruktorów terapii uzależnień,
- psychologów i psychiatrów,
- pedagogów szkolnych,
- członków GKRPA,

- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
- kuratorów sądowych,
- pracowników socjalnych.

Zadania określone w Programie realizowane są pod nadzorem i koordynacją Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień.

§ 4. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi są dochody uzyskane z opłat za zezwolenia wydawane na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację zadań wynikających z programu przeznaczają się środki finansowe określone w budżecie Gminy. Szczegółowy rozdział środków określi preliminarz zatwierdzony przez Burmistrza Miasta.

§ 5. ZADANIA PROGRAMOWE I METODY ICH REALIZACJI

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

- 1) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Prowadzenie i doposażenie Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień – Punktu Konsultacyjnego ds. alkoholowych;
- 3) Prowadzenie zajęć edukacyjno-motywujących dla osób uzależnionych od alkoholu nakierowanych na motywowanie do podjęcia leczenia, wspieranie abstynencji po zakończonym leczeniu oraz treningi umiejętności społecznych;
- 4) Prowadzenie indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób pijących ryzykownie, szkodliwie i uzależnionych od alkoholu;
- 5) Szkolenia specjalistyczne osób pracujących z uzależnionymi, współuzależnionymi i ofiarami przemocy w rodzinie, między innymi policjantów, psychologów, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, itp.;
- 6) Działalność informacyjno-edukacyjna poprzez zakup i dystrybucję materiałów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla klientów Ośrodka Rozwiązywania Problemów Uzależnień – Punktu Konsultacyjnego ds. alkoholowych, szkół, świetlic i innych organizacji współpracujących.

II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe

- 1) Udzielanie konsultacji prawnych, pomocy psychologicznej oraz porad i wsparcia w kategoriach problemów związanych z nadużywaniem alkoholu;
- 2) Prowadzenie i doposażenie Noclegowego Punktu Interwencyjnego;
- 3) Organizowanie spotkań konsultacyjnych dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy i przemoc w Ośrodku Rozwiązywania Problemów Uzależnień;
- 4) Udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Prowadzenie i doposażenie świetlic socjoterapeutycznych pracujących z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych;
- 6) Podejmowanie działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury „Niebieskiej Karty”;
- 7) Organizowanie dożywiania dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy alkoholowe we współpracy ze szkołami i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Pyskowicach.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) Edukację publiczną przez publikacje w prasie lokalnej, wykonanie i zakup materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjne, edukacyjne i promocyjne związane z realizacją zadań określonych w programie;
- 2) Organizowanie lokalnych kampanii, imprez popularyzujących trzeźwy styl życia, przedsięwzięć i akcji informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup odbiorców;
- 3) Prowadzenie na terenie szkół programów o charakterze profilaktycznym informujących o szkodliwości nadużywania alkoholu i sięgania po środki odurzające, nastawionych na promowanie zdrowego stylu życia, itp.;
- 4) Realizacja profilaktycznych przedstawień teatralnych z zakresu psychoedukacji, profilaktyki uzależnień będących integralnym elementem realizowanych w placówkach oświatowych programów profilaktycznych;
- 5) Wdrażanie ogólnopolskich i regionalnych kampanii i inicjatyw w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy;

- 6) Dofinansowanie różnych form zajęć sportowo-rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym wypoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych oraz spektakli teatralnych, prelekcji, pogadanek, konkursów, itp. z zakresu profilaktyki uzależnień;
- 7) Organizowanie szkoleń specjalistycznych dla pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi z dziećmi i młodzieżą;
- 8) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim;
- 9) Organizowanie badań i sondaży w zakresie lokalnej diagnozy, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:

- 1) Użyczenie pomieszczeń na prowadzenie szkoleń, zajęć sportowo-rekreacyjnych, użyczenie sprzętu biurowego, itp.;
- 2) Udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych projektów, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) Wspieranie działań profilaktycznych Policji mających na celu diagnozowanie kierowców prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu;
- 4) Współpracę i wspieranie ruchu samopomocowego AA.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

§ 6. ZASADY WYNAGRADZANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie za udział w pracach komisji, wynoszące za jedno posiedzenie:
  - Przewodniczący – 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - Pozostali członkowie – 9% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
- 2) Ilość płatnych posiedzeń w ciągu roku nie może być większa niż 18;
- 3) Członek Komisji prowadzący dokumentację dotyczącą działalności Komisji otrzymuje ryczałt miesięczny za prowadzenie dokumentacji wynoszący 10% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 4) Członek Komisji biorący udział w jednej rozprawie sądowej otrzymuje 4% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, które obejmuje zwrot kosztów podróży;
- 5) Członek Komisji za udział w jednym posiedzeniu Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy, bądź grupy roboczej tego Zespołu, otrzymuje 3% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 6) Członkowie Komisji z tytułu uczestnictwa w szkoleniu odbywającym się poza Pyskowicami otrzymują 4% minimalnego wynagrodzenia ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.